

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiæ, 1595

2. Lex enim Spiritus vitæ in Christo Iesu liberavit me à lege peccati & mortis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

hoc ipsum ambulare secundum Spiritum nemo potest, qui non sit in Christo Iesu; quod & ipse Christus eodem loco docuit, quo de necessarijs faciendis fructibus suos admonuit. Quum enim dixisset, *Qui manet in me, hic* ibidem.
fructum multum; adiecit, *Sine me nihil poterit facere.* Et hunc genuinum, germanum, ac fluentem Apostoli sensum reliqua adhuc apud eum proximè sequentia luculentius demonstrabunt.

2. *Lex enim Spiritus vitæ in Christo Iesu liberavit me à lege peccati & mortis.*

Hæc liberatio à lege peccati dupliciter intelligi potest, vel ab ipso concupiscentie reatu, eiusque pravis motibus, ut nec impotentur regeneratis, & præterea minuantur in proficietibus; vel à cōsensu & obedientia mentis in huiusmodi concupiscentiam eiusque motus. Vtrumque sensum tradit Augustinus; priorem his verbis: *Liberavit: quomodo? nisi quia concupiscentia reatum, peccatorum omnium facta remissione, lex Spiritus vitæ in Christo dissolvit; ut quamvis adhuc maneat, & de die in diem magis magisque, minuat, in peccatum tamen non imputetur? Posteriolem sensum alio in loco sequitur his verbis: Lex Spiritus vitæ in Christo Iesu liberavit te à lege peccati & mortis, ne scilicet consensionem tuam concupiscentia sibi vindictam. Uterque sensus verus est, & cum præcedentibus cohæret. Nam ratio duplex redditur:*

Lex peccati dupliciter dissolvitur.
De nupt. & concupite lib. 1. cap. 12.
Contra 2. epist. Pel. libro 1. cap. 10.

redditur : vna, respectu illorum verborum, Nihil nunc damnationis, &c. quia lex Spiritus vitæ motus illos secundum carnem fecit amplius non damnabiles; altera, respectu eius quod dixerat, *Qui non ambulant secundum carnem*, eaque magis propria; quia lex Spiritus vitæ, id est, diuini Spiritus efficacia & regenerationis gratia à dominio legis peccati, consensionibus in eius motus prauos, nos liberatque immunes reddidit.

Torsit hic locus tam Calvinum quam Bezam, quia inhxerentem iustitiam per rem peccati victoriam luculenter probat, & imputatiuam subuertit. Quare miris artibus ac technis veritatem perspicuam eludere conantur. Primum vterque per *legem Spiritus vitæ* intelligunt Dei Spiritum nos viuificantem, seu regenerationis gratiam. *Legem Spiritus vitæ, id est, viuificantem* (ait Calvinus) *improprie vocat Dei Spiritum, qui animam nostram Christi sanguine aspergit, non tantum vt a peccati labe emundet, sed in veram puritatem sanctificet.* *Legem Spiritus vitæ* (ait Beza) intelligo Spiritus S. efficaciam (vt in superiori versiculo *ambulare secundum Spiritum*) qua peccatum ipsaq; adeo morti mortificatur; denique regenerationis gratiam intelligo, cui opponitur *carnis corruptio*. Vterque quoque per legem peccati, *carnis corruptionem* intelligit: & Beza quidem in oppositione quam agnoscit; Calvinus his verbis: *Legem peccati & mortis appellat carnis imperium,*

Lex Spiritus vitæ quid.

& quae inde sequitur, mortis tyrannidem. Ex his
 ergo quis nisi sensum orthodoxum colligi
 posse existimaret? Et sanè Calvinus eum in-
 genuè tradere videri voluit his verbis: *Senten-*
tiatur est: Quòd lex Dei homines condemnat, id
est, quia quanti sper sub legis obligatione (ad de, ser-
uili) manent, peccati seruitute premuntur: atque
ita rei sunt mortis. Spiritus autem Christi, dum in-
ordinatas carnis cupiditates corrigendo legem pecca-
ti in nobis abolet, simul à reatu mortis nos vindicat.
 In his verbis Calvinum orthodoxè & Au-
 gustiniane expositioni conformiter dicere quis
 tandem dubitauerit? Sed audiantur reliqua,
 & impostoris technæ ac fraudes apparebunt.
 Si quis (inquit) excipiat, veniam ergo, qua sepe-
 liuntur nostra delicta, à regeneratione pendere, facilis
 solutio est, non assignari causam à Paulo, sed modum
 tradi domtaxat quo solvimur à reatu. Negat autem
 Paulus legis doctrinam id nos consequi, sed dum Spiritu
 Dei renouamur, simul etiam iustificari gratuita ve-
 nia, ne peccati maledictio in nos amplius recumbat.
 Perinde ergo valet haec sententia, ac si dixisset Pau-
 lus, regenerationis gratiam ab imputatione iustitiae
 non disjungit. Aperuit nonnihil ludum quem
 hactenus lusit. Dixit antea sensum verbo-
 rum Pauli esse, quòd Dei Spiritus vitalis ac vi-
 uificans in veram puritatem nos sanctificando, à car-
 nis imperio nos liberaret; & inordinatas carnis cu-
 piditates corrigendo, legem peccati in nobis aboleret.
 Nunc dicit hoc totum non esse causam cur nihil
 damnationis in regeneratis sit secundum
 Ec Spiriti-

Calvini
impostu-
ra.

Prima im-
postura.

Spiritum ambulantes, sed esse modum duntaxat quo à damnationis reatu fideles liberantur. Atqui Apostolus hanc liberationem à lege peccati per Spiritum Dei ponit, ut causam eius quod prius dixerat: sic enim subiicit: *Lex enim (vide particulam causalem) Spiritus vita in Christo Iesu liberavit me à lege peccati.* Si ergo illorum propriè verborum respectu (*Nihil nunc damnationis, &c.*) hunc alterum versiculum subiicit Apostolus, ut Calvinus hic supponit, non modum duntaxat sed veram causam ac rationem subiicit, cur nihil nunc damnationis sit in ijs qui sunt in Christo Iesu. Verius tamè & certius est quòd hoc versiculo rationem reddere Apostolus voluerit, non illorum verborum, sed cur hic quasi conditionem illis verbis adiecerit, *in qui non secundum carnem ambulant, sed secundum Spiritum.* Ne enim hoc cuiquam aut non posse fieri aut graue esse videretur (qui hæreticorum hodie proprius morbus est) ostendit donum gratiæ unde hoc fiat: quia videlicet Spiritus Dei vivificans à lege peccati (qua facit ambulare secundum carnem) nos liberavit, *inordinatas carnis cupiditates corrigendo, ut Calvinus loquitur, & in veram puritatem sanctificando.* Sic hæc Calvini solutio nulla est.

Secunda
imposita.

Sed grauius fallit in ijs quæ sequuntur, ubi dixit, *Pauli hoc loco sententiam esse, regenerationis gratiam ab imputatione iustitiæ non disjungi.* In his verbis totum coquitur Calvini ventum,

nam, quod in Bezae verbis magis ebullit, ut
 mox videbimus. Sensus enim Caluini est, reat-
 tum peccati in regeneratis aboleri, siue ni-
 hil damnationis esse in renatis, non quia aut
 quatenus Spiritum regenerationis habent,
 quo carnis cupiditates corriguntur,ambu-
 lantque secundum Spiritum, (ut prima facie
 legenti eius verba videtur) sed quia & quate-
 nus Christi iusticia illis imputatur, a qua im-
 putatione non se iungitur regenerationis gratia
 hoc est iuxta Caluinum, studium quoddam pieta-
 tis, sed inefficax: ut propterea non regene-
 rationis gratia, non lex Spiritus vitæ, sit cau-
 sa sublatae damnationis, aut ambulandi se-
 cundum Spiritum, sed imputata Christi iu-
 stitia. Talem ergo ludum ludit, ut, postquam
 visus esset Apostoli sensum optimè tradere,
 nunc Apostolico sensui prorsus contrarium
 concludat, id est, non eos extra damnationis
 periculum esse, qui secundum Spiritum ambulat,
 & quos lex Spiritus vitæ liberavit à lege peccati,
 (quæ sunt Apostoli verba) id est, ab imperio
 carnis; sed quibus Christi iusticia imputatur,
 de qua imputatione nullum hinc Apostoli
 verbum, nullum vestigium apparet. Ita quod
 in textu non est, concludit Caluinus, ut quod
 in textu est, penitus eludat atque euacuet.

Sed magis hoc perspicuè ac rotundè facit
 Beza. Quum enim dixisset, per legem Spiritus
 vitæ, hoc loco, gratiam regenerationis intelligi. &
 Spiritus S. efficaciam, qua peccatum in nobis morti-

E c 2   ficatur

Regene-
 rationis
 gratia,
 iuxta Cal-
 uinum,
 studium
 pietatis
 inefficax.

Caluini
 resolutio
 Pauli ver-
 bis prorsus
 contraria.

ficatur (quibus nihil aut verius aut clarius dici potuit) monet lectorem, in huius regenerationis consideratione quiddam peculiare spectandum esse; quod paulò post his verbis explicat: Explico (inquit) ista de reliqua iustificationis nostri parte, quæ consistit in sanctificatione ipsa Iesu Christi nobis imputata, ut opponat Apostolus legem Spiritus vitæ quæ in Christi carne est perfecta & absoluta, nostra illi, quæ quum in nobis sit inchoata, non potest salutis nostræ causa sed testimonium potius dici. Itaque non dubito quin supplendus sit articulus, perinde ac si scriptum sit: $\tau\theta$ $\pi\upsilon$ $\nu\epsilon\upsilon$ $\alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon\tau\omicron\varsigma$ $\tau\eta\varsigma$ $\tau\eta\varsigma$ $\epsilon\upsilon$ $\chi\rho\iota\varsigma\tau\omega$ $\iota\eta\varsigma$. Hæc ille. Primum homo profanus audet textui Apostolico addere, eumque supplere, ut sensum ab Apostoli verbis prorsus alienum stabiliat. Adhuc enim articulum $\tau\eta\varsigma$, ut vita spiritualis, de qua hic Apostolus loquitur, ipsius Christi propria, non autem nostra, (quos perpetuò carnales esse vult) censeatur. Sic latens Calvinus venenum è latebris extraxit, apertè docens, legem Spiritus vitæ, de qua hic Apostolus loquitur, nihil in nobis efficaciter operari, neque nos in veram puritatem sanctificare, aut à carnis imperio nos verè liberare, inordinatas carnis cupiditates in nobis corrigendo, (quod totum Calvinus dixit, ipseque Beza confirmavit) dicens per legem Spiritus vitæ, ipsam Spiritus Sancti efficaciam, qua peccatum in nobis mortificatur, intelligi, sed tantummodo nobis per Christum imputari, quatenus quæ in illo erat vera

Beza textui infar-
cit quod
textum
inuertat.

ra sanctificatio & iustitia, illa nobis impu-
 tator. Hoc etiam alibi Calvinus perspicue
 docet, ut bene intellexit Beza, nimirum totam
 Spiritus Sancti operationem & efficaciam, qua re-
 format nos Deus in vita sanctitatem, non per se &
 immediate sed per manum filij sui Deum nobis
 imperare, quatenus filij sui (in quo totam Spiritus
 plenitudinem deposuit) iustitiam & sanctitatem no-
 bis imputat. Tenemus iam quem ludum hinc
 lulerit Calvinus, simulque Beza, nisi quod
 iste ludi mysteria paulo crassius aperuit, &
 totam turbavit fabulam. Spiritus Sancti ef-
 ficaciam & regenerationis gratiam non in
 nobis, qui regeneramur & renouamur per Spi-
 ritum Sanctum, quem effudit in nos abunde Deus (hec
 enim, ait Beza, salutis causa esse non potest) sed
 in vno Christo ponunt, ut illa, quæ in solo
 Christo fuit, nobis imputeretur. Sic iterum
 Apostoli verba ita egregie torturæ atque e-
 culeis subiecerunt, ut confessionem ab eo
 ipsis verbis penitus contrariam extorserint at-
 que expresserint, non iam adulteratores sed car-
 nifices verbi Dei. Sed quid? ut vno verbo cum
 Beza agamus. Si per legem Spiritus vitæ regene-
 rationis gratia, cui opponitur carnis corruptio, intel-
 ligitur, (sic enim dixit) qua mente, qua fronte
 illa in Christo ponit, ut nobis imputeretur? An
 aliqua fuit in Christo carnis corruptio, aut
 prava cogitatio, quæ per regenerationis gra-
 tiam corrigenda ac delenda fuerat? Si nulla
 fuit carnis corruptio, quæ tandem in illo re-

Ec 3 generatio.

Institur.
 lib. 3. c. 17.
 num. 12.

Calvini
 ac Beza
 ludus.

Tit. 3. v. 5.
 & 6.

generationis gratia, aut ad carnis cupiditates abolendas Spiritus Sancti efficacia esse potuit? Non enim hic Apostolus de pura illi & pacata iustitia loquitur, qualis in solo Christo fuit, sed de militari (vt sic dicam) & pugnante iustitia loquitur, quam Spiritus Sanctus operatur, vt à lege peccati liberando, & carnis concupiscentias edomando, eam perficiat. Quòd si nulla talis gratia in Christo fuit; quomodo, quod in illo non erat, nobis imputari potest? Sed doctrinæ nefariæ absurditas seipsa satis prodit, nec vlla amplius refutatione eget.

3. Nam quod impossibile erat legi, in quo infirmabatur per carnem, Deus filium suum mittens in similitudinem carnis peccati, & de peccato
4. damnauit peccatum in carne; vt iustificatio legis impleretur in nobis, qui non secundum carnem ambulamus, sed secundum Spiritum.

Est explicatio siue illustratio & luculenta confirmatio eius quod prius dixerat, legem Spiritus vita in Christo liberasse nos à lege peccati & mortis. Quum autem in illis verbis docere Paulus voluerit diuini Spiritus efficaciam, ad inordinatas carnis cupiditates in nobis corrigendas; & ipsam regenerationis nostræ gratiam, vt in veram puritatem sanctificaremur; quemadmodum Calvinus ipse & Beza exposuerunt: luce meridiana clarius est, regenerationis nostræ gratiam, qua fit vt secundum Spiritum